

Minister
Zdrowia

ZPŚ.050.12.2025.JP

Warszawa, 24 marca 2025

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na Interpelację nr 8421 Pani Poseł Barbary Dolniak w sprawie wzrostu zagrożenia epidemiologicznego związanego ze wzrostem liczby zachorowań na krztusiec oraz konieczności podjęcia działań w zakresie profilaktyki i szczepień ochronnych, proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Na wstępie należy wskazać, że obecnie jest zapewniony asortyment do realizacji szczepień obowiązkowych, wskazanych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 27 września 2023 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych, które są przeprowadzane zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych (PSO).

Dostępne są także produkty wprowadzone do obrotu na podstawie zgód na czasowe dopuszczenie do obrotu wydane przez Ministra Zdrowia, zgodnie z zapisami art. 4 ust. 8 ustawy Prawo farmaceutyczne, lub zgód na zwolnienie w całości z obowiązku sporządzenia oznakowania opakowania i ulotki dołączanej do opakowania w języku polskim produktów leczniczych przez Prezesa Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych wydał w trybie art. 4c ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r.

Szczepionki do realizacji Programu Szczepień Ochronnych zostały zabezpieczone, zgodnie z zapotrzebowaniem rocznym przygotowanym przez Główny Inspektorat Sanitarny. Ponadto, Ministerstwo Zdrowia jest w trakcie procedowania kolejnych przetargów na zakup przedmiotowych szczepionek do zabezpieczenia dostępności na dalszy okres. Dodatkowo szczepionki przeciw krztuścowi są zabezpieczone na okoliczność wystąpienia epidemii lub zagrożenia epidemicznego, zgodnie z § 2. pkt. 5. rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2017 r. w sprawie rezerwy szczepionek oraz innych immunologicznych produktów leczniczych, stosowanych w razie wystąpienia zagrożenia epidemicznego lub epidemii.

Od 15 października 2024 r. dostępne są szczepionki do szczepień zalecanych przeciw krztuścowi u kobiet w ciąży, wskazane w obwieszczeniu Ministra w sprawie wykazu zalecanych szczepień ochronnych, dla których zakup szczepionek został objęty finansowaniem przez ministra właściwego do spraw zdrowia.

Aktualnie wszystkie ww. szczepionki są dostępne w magazynie Centralnego Dystrybutora, który realizuje dostawy do wojewódzkich stacji sanitarno-epidemiologicznych zgodnie ze składanym przez te podmioty zapotrzebowaniem.

Odnosząc się do kwestii dostępności rynkowej produktów leczniczych, w tym również szczepionek przeciw krztuścowi, należy podkreślić, że jest ona na bieżąco monitorowana przez Ministra Zdrowia oraz jednostki podległe, ponieważ zabezpieczenie farmakoterapii dla polskich pacjentów stanowi jeden z priorytetów polityki lekowej. Minister Zdrowia pozostaje więc w stałym kontakcie z Głównym Inspektorem Farmaceutycznym oraz podmiotami odpowiedzialnymi w zakresie aktualizacji planów i wielkości dostaw, jak również podejmuje różnego rodzaju działania, aby minimalizować skutki niedoborów na polskim rynku leków.

Należy wskazać, że zgodnie z danymi zaraportowanymi w Zintegrowanym Systemie Monitorowania Obrotu Produktami Leczniczymi, monitorującym stany magazynowe i obroty na poziomie podmiotów odpowiedzialnych, hurtowni farmaceutycznych i aptek, na polskim rynku dostępne są następujące szczepionki skojarzone:

- Szczepionki „3w1” - przeciw błonicy, tężcowi i krztuścowi: Adacel, Boostrix, DTP szczepionka błonico-tężcowo-krztuścowa adsorbowana;
- Szczepionki „4w1” - przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi i poliomyelitis: Adacel Polio, Boostrix Polio;
- Szczepionki „5w1” - przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis i haemophilus typ b: Infanrix - IPV + Hib oraz Pentaxim;
- Szczepionki „6w1” - przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi, wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, poliomyelitis i haemophilus typ b: Hexacima oraz Infanrix hexa.

Ponadto, zapotrzebowanie na szczepionki przeciw krztuścowi na tzw. rynku otwartym, czyli poza Programem Szczepień Ochronnych, w ostatnim półroczu uległo znacznemu zwiększeniu. Decyzje o czasowych wstrzymaniach dostaw na rynek, jak również o wielkości dostaw realizowanych na rynek poszczególnych szczepionek przeciw krztuścowi, są decyzjami podmiotów odpowiedzialnych (firm farmaceutycznych), na które Minister Zdrowia nie ma wpływu.

Natomiast ordynowanie leków w terapii pacjenta należy wyłącznie do kompetencji lekarza prowadzącego leczenie, zatem w sytuacji, gdy następuje problem z nabyciem leku lub wątpliwości dotyczące danej terapii, pacjent powinien skontaktować się z lekarzem prowadzącym terapię, celem uzyskania porady lub ustalenia możliwości zastosowania innej, alternatywnej technologii lekowej.

Odnosząc się do monitorowania sytuacji epidemiologicznej krztuśca, podobnie jak innych chorób zakaźnych informuję, że naturalnym zjawiskiem są okresowo powtarzające się tzw. epidemie wyrównawcze krztuśca. Ponadto docelowo nie jest możliwa trwała eliminacja tej choroby. Dlatego kluczowa jest ochrona przed zachorowaniem przede wszystkim tych osób, które są narażone na najcięższy przebieg choroby.

W zakresie szczepień zalecanych należy wskazać, że w Komunikacie Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie Programu Szczepień Ochronnych zawarte są zalecenia ponawiania szczepienia u osób dorosłych co 10 lat. Komunikat zawiera ponadto zalecenie wykonywania szczepień przeciw krztuścowi w związku z przesłankami epidemiologicznymi:

- personelowi medycznemu, w szczególności mającemu kontakt z noworodkami i niemowlętami;
- osobom w podeszłym wieku, które ze względu na wykonywane zajęcia są narażone na zakażenie;
- kobietom w ciąży po ukończeniu 27. do 36. Tygodnia ciąży, a w uzasadnionych przypadkach zagrożenia przedwczesnym porodem – po ukończeniu 20. Tygodnia ciąży, w schemacie jednodawkowym, jako zalecane szczepienie ochronne, dla którego zakup szczepionek został objęty finansowaniem ministra właściwego do spraw zdrowia;
- osobom z otoczenia noworodków i niemowląt do ukończenia 12. miesiąca życia.

Resort Zdrowia nieustannie podejmuje i prowadzi działania na rzecz zmniejszenia występowania chorób zakaźnych, w tym krztuśca oraz na rzecz zwiększenia świadomości społeczeństwa na temat szczepień ochronnych.

W ramach realizacji zadań Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025, zadanie 5 pn. Promocja szczepień, utrzymanie funkcjonalności portalu informacyjnego dotyczącego szczepień – działania promocyjne i popularyzacyjne dotyczące szczepień ochronnych w ramach Celu Operacyjnego nr 4 Zdrowie środowiskowe i choroby zakaźne, zostało

powierzone do realizacji Narodowemu Instytutowi Zdrowia Publicznego PZH – Państwowemu Instytutowi Badawczemu.

Celem zadania jest popularyzacja szczepień ochronnych, w tym za pośrednictwem serwisu internetowego <https://szczepienia.pzh.gov.pl>. Na portalu przekazywane są wiarygodne, oparte na dowodach naukowych informacje dotyczące szczepień ochronnych. Informacje prezentowane na portalu są adresowane do odbiorcy ogólnego i profesjonalistów medycznych.

Również Państwowa Inspekcja Sanitarna od wielu lat podejmuje wysiłki mające na celu promocję szczepień ochronnych na wszystkich poziomach organizacyjnych. Główny Inspektorat Sanitarny, w odpowiedzi na wzrost zachorowań na krztusiec zainicjował kampanię społeczną dotyczącą bezpłatnych szczepień przeciw krztuścowi dla kobiet w ciąży. To właśnie noworodki są najbardziej narażone na ciężki przebieg krztuśca, a to szczepienie chroni kobietę zarówno w ciąży, jak i po porodzie oraz noworodka przed zachorowaniem i hospitalizacją w pierwszych miesiącach życia.

W najbliższych miesiącach pracownicy pionu promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej Państwowej Inspekcji Sanitarnej będą dystrybuować materiały i prowadzić działania edukacyjne m.in. w placówkach POZ, szkołach rodzenia i w gabinetach ginekologiczno-położniczych oraz prowadzić kampanię w mediach społecznościowych. Ponadto, będą oni organizować m.in. szkolenia, konferencje naukowe oraz briefingi prasowe w celu dostarczenia wiedzy dot. szczepień - opartej na dowodach naukowych.

W celu zwiększenia zasięgu kampanii, Główny Inspektor Sanitarny poprosił również partnerów, z którymi zawarł porozumienia o współpracy, o publikację materiałów kampanijnych również na ich stronach internetowych i w mediach społecznościowych.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia Ministra Zdrowia

Wojciech Konieczny

Sekretarz Stanu

/dokument podpisany elektronicznie/